

Enheten för hantering av farligt gods och
brandfarlig vara
Carina Fredström/Rickard Granevald
010-240 5065 / 010-240 5415
Carina.Fredstrom@msb.se
/Rickard.Granevald@msb.se

Missiv och förslag till läsanvisningar för remiss av uppdaterade gashanteringsföreskrifter och handbok för brandfarlig gas, med avseende på vätgas

Möjlighet ges härmed att lämna synpunkter på utkast till

- författningstext med uppdatering av Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2020:1) om hantering av brandfarlig gas och brandfarliga aerosoler, (föreskriften)
- handbok Hantering av brandfarlig gas för yrkesmässig verksamhet, (Gashandboken)
- konsekvensutredning
- Avståndsrapport från Lunds tekniska högskola genom att gå in på följande länk: https://lup.lub.lu.se/search/files/218890084/Avst_andsrapporten_250510.pdf. Avståndsrapporten innehåller information om bakgrunden till de nya principerna för bestämning av säkerhetsavstånd. Delar av informationen i rapporten återfinns i det allmänna rådet till föreskriften och handboken Hantering av brandfarlig gas för yrkesmässig verksamhet.

Målgrupp för remissen är företag och branscher, konsulter, universitet och högskolor, tillstånds- och tillsynsmyndigheter enligt LBE¹ (kommunerna) samt andra berörda myndigheter och aktörer.

Lämna synpunkter

Vi tar gärna emot synpunkter på det utskickade materialet. Sprid gärna till andra som ni tror kan vara intresserade av att lämna synpunkter.

För att synpunkter ska kunna beaktas i det kommande arbetet behöver synpunkterna vara motiverade, konstruktiva och gärna innehålla konkreta förslag på alternativ reglering. En

¹ Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

språklig bearbetning har ännu inte gjorts och synpunkter av redaktionell karaktär behöver därför inte lämnas. För in dina synpunkter på de rödmarkerade avsnitten i föreskriften, som är de som är ändrade, kopplade till eller på något sätt mer relevanta för vätgas, i bifogat Excel-ark. Vi ser gärna att ni sammanställer synpunkter till ett svar per organisation.

Svar skickas **senast den 23 juni 2025** till registrator@msb.se eller per brev till: MSB, 651 81 Karlstad. **Vänligen ange diarienummer MSB 2025-07032** i ert svar.

Synpunkter på Avståndsrapporten skickas direkt till författaren marcus.runefors@brand.lth.se med kopia till registrator@msb.se och angivet diarienummer MSB 2025-07032.

Förslag till läsanvisning

Föreskriften MSBFS 2020:1 har förstärkts för att bättre möta riskerna hos vätgas, vilka är kopplade till bland annat högre risk för läckage, högre tryck, väteförspredning och detonation. Utomhus ger det främst nya principer för skyddsavstånd och inomhus ökade krav på ventilation, detektion, larm och avstängningsmöjligheter mm. Krav (§) med tillhörande allmänna råd i föreskriften tar höjd för en ökad användning av vätgas, dels som en ersättning för fossila bränslen och dels i allt fler tillämpningar, vilka blir viktiga åtgärder för att försöka hejda klimatförändringarna.

I Gashandboken återkommer varje krav med allmänt råd presenterade i gråa textrutor med röd överkant. Direkt efter varje ruta följer motivering och fördjupande förklaringar till bestämmelserna och de begrepp som använts. Definitioner av viktiga begrepp finns även samlade i bilaga B i handboken.

Ett förslag till läsanvisning är att först snabbläsa de rödmarkerade ändringarna av krav och allmänna råd i föreskriften, dvs. det som har ändrats från föregående version av föreskriften. Sedan rekommenderas handboken, där tillägg och ändringar i både textrutorna (krav och allmänna råd) och i övrig handbokstext, är skrivna med röd text. I handboken finns bara den slutliga texten med, plus ett fåtal ändringsmarkeringar för vad som tagits bort eller vilka redaktionella ändringar som gjorts.

Föreskriften följer, som sagts ovan, samma struktur som tidigare, men med ett nytt kapitel (5) för mobila gaslager. För att kunna hitta lätt i Gashandboken är det bra att känna till hur kapitelindelningen är utformad.

I Gashandbokens **kapitel 1** finns inledande text och **allmänna hanteringskrav** som gäller vid all hantering av brandfarlig gas, parallellt med alla andra kapitel. Ett flertal tillägg, vätgasspecifika kommentarer samt några ändringar finns, i rött.

I **kapitel 2** tas riktlinjer för **skyddsavstånd** i förhållande till omgivningen upp. Först de avsnitt som finns sedan tidigare i **avsnitt 2.1-2.4** för övriga brandfarliga gaser men med vissa kompletteringar angående utrymnings-/evakueringsväg för vätgas i **avsnitt 2.5**. I **avsnitt 2.6** beskrivs exempel på skyddsavstånd för vätgasinstallationer mer i detalj, baserade på de dimensionerande skadefall, skyddskriterier och avståndsprinciper som finns

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

i det allmänna rådet i föreskriftens bilaga 3. En sammanfattning av avsnitt 2.6 finns i bilaga **E**.

Efterföljande **kapitel 3–8** tar som tidigare upp mer specifika områden som lösa behållare, gascisterner och gasklockor, mobila gaslager (nytt kapitel), rörledningar, slangledningar och acetylen, men med ett mindre antal tillägg och ändringar för vätgas.

Slutligen finns i **kapitel 9–11** tre faktabeskrivningar om vätgas, utredning om risk respektive om risk för explosiv atmosfär.

Bilagornas innehåll beskrivs kortfattat nedan och kan läsas för att få en djupare förståelse av föreskriftens krav.

I **Bilaga A** beskrivs vad MSBFS 2020:1 omfattar och vad som är undantaget. Här förklaras även kopplingen till vätgas-pipelines och att de är undantagna i hanteringsföreskriften men omfattas fullt ut av LBE.

Definitioner av alla använda begrepp i föreskrifts- och allmänna råds-text finns samlade i **bilaga B**.

Bilaga C innehåller en sammanställning av parallellt gällande föreskrifter, vägledning, standarder mm.

Bilaga D innehåller en oförändrad checklista för en generell granskning av en riskutredning om hantering av brandfarlig gas.

Bilagorna E är en sammanfattning av det exempel på skyddsavstånd för vätgasinstallationer som finns i avsnitt 2.6.

Bilagorna F, G och H innehåller fördjupningar om detektion, väteförspridning och generellt om riskutredningar för brandfarlig gas, som blir intressant för vätgas.

Bilaga I innehåller räkneexempel på hur behovet av detektion, larm och tryckavlastning mm. kan bestämmas.

Angående upphävande av SÄIFS 1998:5

Värt att nämna är att kraven i SÄIFS 1998:5 om tankstationer för metangasdrivna fordon har flyttats över till, eller omfattas redan av MSBFS 2020:1 eller andra krav. SÄIFS 1998:5 kommer därför att upphävas.

I **avsnitt 1.17** i Gashandboken beskrivs EU-förordningen² om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel i unionen för vägfordon, tåg, fartyg och stillastående luftfartyg (AFIR). AFIR innehåller EU-gemensamma mål för utbyggnad av en infrastruktur för

² [EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING \(eu\) 2023/1804 av den 13 september 2023 om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel och om upphävande av direktiv 2014/94/EU.](#)

tankning av vätgas och metan för bland annat vägfordon i det så kallade TEN-T nätverket. AFIR ska underlätta för konsumenten medan LBE reglerar risker för brand och explosion. I AFIR ställs ändå tekniska krav på tankstationerna att följa vissa säkerhetsrelaterade standarder. MSB föreslår att föra in krav på kontroll av skydd mot för högt tryck inklusive temperaturkompensation i fordonstankar både för metan- och vätgasdrivna fordon. Detta kontrollkrav kompletterar kravet på fackmässighet där själva kravet på att tankstationen ska skydda mot för högt tryck i fordonstankarna finns i standarder som följer av de tekniska kraven i AFIR. Dessa beskrivs mer ingående i handboken.